

Prezentă se va publica pe Site
Coordonator
judecător Mariana Ghena, membru CSM

MINUTA

Comisiei nr. 1 - "Legislație și cooperare interinstituțională"
din 09.05.2018, 14.05.2018 și 15.05.2018, etajul 2, sediul Consiliului Superior al
Magistraturii

COMPONENȚA COMISIEI:

Coordonator: judecător Mariana Ghena, membru CSM

- La ședința din 09 mai 2018 au participat următorii membri ai Consiliului Superior al Magistraturii: judecător Simona Marcu - președinte CSM, judecător Andrea Annamaria Chiș, judecător Evelina-Mirela Oprina, judecător Gabriela Baltag, judecător Mihai Andrei Balan, judecător Mihai-Bogdan Mateescu.

Aparatul propriu: judecător Andreea Uzlău - director adjunct DLDC, judecător Nicolae Constantin - șef serviciu SLD, judecător Maria Ceașescu - DLDC.

- La ședința din 14 mai 2018 au participat următorii membri ai Consiliului Superior al Magistraturii: judecător Simona Marcu - președinte CSM, procuror Codruț Olaru - vicepreședinte CSM, judecător Lia Savonea, judecător Nicoleta-Margareta Ținț, judecător Gabriela Baltag, judecător Evelina-Mirela Oprina, judecător Mihai Andrei Balan, judecător Mihai-Bogdan Mateescu, procuror Cristian Mihai Ban, procuror Deac Florin, procuror Nicolae-Andrei Solomon, procuror Tatiana Toader, Teodor Victor Alistar, Romeu Chelariu.

Aparatul propriu: judecător Maria Ceașescu - DLDC

- La ședința din 15 mai 2018 au participat următorii membri ai Consiliului Superior al Magistraturii: judecător Simona Marcu - președinte CSM, judecător Lia Savonea, judecător Nicoleta-Margareta Ținț, judecător Gabriela Baltag, judecător Evelina-Mirela Oprina, judecător Mihai Andrei Balan, judecător Mihai-Bogdan Mateescu, Teodor Victor Alistar.

Aparatul propriu: judecător Maria Ceașescu - DLDC

Secretariat comisie: consilier Crina Ion, consilier Virginia Dumitru - DLDC

I. Pe ordinea de zi a fost lucrarea nr. 8139/2018, având ca obiect proiectul de Lege privind punerea în acord a prevederilor Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, cu deciziile Curții Constituționale și Decizia CEDO din 07 martie 2017 cazul Cerovsek și Bozienik contra Sloveniei, transmis de Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției.

II. Comisia a analizat proiectul de lege privind Codul de procedură civilă, precum și observațiile și propunerile formulate de instanțe și parchete și a decis următoarele:

1. Referitor la **art. 13 alin. (2)**, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 13, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Părțile au dreptul, în tot cursul procesului, de a fi reprezentate sau, după caz, asistate în condițiile legii. În recursul de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, cererile și concluziile părților nu pot fi formulate și susținute decât prin avocat sau, după caz, consilier juridic, cu excepția situației în care partea sau mandatarul acesteia, soț ori rudă până la gradul al doilea inclusiv, este licențiată în drept.”

Având în vedere considerentele Curții Constituționale din Decizia nr. 462/2014, raportat la necesitatea asigurării unei apărări calificate în fața instanței supreme, în acord cu jurisprudența CEDO, Comisia a reținut că ar putea fi menținută obligativitatea asistenței juridice prin avocat în recursurile de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu modificarea corespunzătoare a dispozițiilor relevante din Codul de procedură civilă.

În acest sens, pentru a asigura respectarea deciziilor Curții Constituționale, s-a apreciat că sunt necesare garanții suplimentare sub forma ajutorului public judiciar, astfel încât să se asigure accesul efectiv al părților la această cale de atac.

În consecință, Comisia a apreciat că se impune **completarea art. 90 din Codul de procedură civilă, prin introducerea unui nou alineat, alineatul (3¹) cu următorul conținut:**

„(3¹) În cazul ajutorului public judiciar sub forma asistenței juridice prin avocat în recursul de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, limitele venitului prevăzut de legea specială se dublează.”

De asemenea, în cazul persoanelor juridice, este necesară **completarea art. 90 din Codul de procedură civilă, cu un nou alineat, alineatul (4) cu următorul conținut:**

„(4) În cazul recursului de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, beneficiază de ajutor public judiciar sub forma asistenței gratuite printr-un avocat desemnat de barou și persoanele juridice, în condițiile legii speciale.”

2. Referitor la **art. 41 alin. (1)**, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 41, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Judecătorul care a pronunțat o încheiere interlocutorie sau o hotărâre prin care s-a soluționat cauza nu poate judeca aceeași pricină în apel, recurs, contestație în anulare sau revizuire și nici după trimiterea spre rejudecare, cu excepția cazului în care este chemat să se pronunțe asupra altor chestiuni decât cele dezlegate de instanța de apel sau, după caz, de recurs.”

3. Referitor la **art. 47 alin. (3)**, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 47, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Sunt, de asemenea, inadmisibile cererea de recuzare privitoare la alți judecători decât cei prevăzuți la art. 46, cererea îndreptată împotriva aceluiași judecător pentru același motiv de incompatibilitate, precum și cererea de recuzare a judecătorului chemat să decidă asupra recuzării.”

4. La **art. 64**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 64, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Încheierea nu se poate ataca decât odată cu fondul.

(4) În cazul admiterii căii de atac exercitate împotriva încheierii prin care instanța a respins ca inadmisibilă cererea de intervenție, hotărârea pronunțată este desființată de drept, iar cauza se va rejudeca de instanța în fața căreia s-a formulat cererea de intervenție de la momentul admisibilității în principiu a acesteia.”

5. Referitor la **art. 80**, în cazul în care nu se va agree propunerea de a menține obligativitatea asistenței juridice prin avocat în recursurile de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, Comisia a apreciat că se impune și modificarea corespunzătoare a tuturor normelor de trimitere la dispozițiile legale constatate ca fiind neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 462/2014, inclusiv a art. 80 alin. (5) teza a II-a. Acest aspect s-ar impune doar în cazul în care se va opta pentru forma propusă în proiectul de lege la art. 84, unde alineatul (2) este propus spre abrogare. În forma propusă de Comisie nu este necesară modificarea art. 80 alin. (5) teza a II-a.

6. La **art. 83**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 83, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În fața primei instanțe, precum și în căile de atac ordinare și extraordinare, persoanele fizice pot fi reprezentate de către avocat sau alt mandatar. Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului decât prin avocat, atât în etapa cercetării procesului, cât și în etapa dezbaterilor, după caz.”

Comisia a reținut că, în acest caz, s-ar impune și **abrogarea art. 83 alin. (4)**, situația căilor de atac extraordinare fiind reglementată în cadrul alin. (1), dacă se va adopta modificarea acestuia potrivit propunerii formulate de Comisie.

La articolul 83, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) - În cazul recursului de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, la redactarea cererii și a motivelor de recurs, precum și în exercitarea și susținerea recursului, persoanele fizice vor fi asistate și, după caz, reprezentate, sub sancțiunea nulității, numai de către un avocat, în condițiile legii, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 13 alin. (2).”

7. La **art. 84**, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 84, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) - În cazul recursului de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, la redactarea cererii și a motivelor de recurs, precum și în exercitarea și susținerea recursului, persoanele juridice vor fi asistate și, după caz, reprezentate, sub sancțiunea nulității, numai de către un avocat sau consilier juridic, în condițiile legii.”

În cazul în care va fi însușită propunerea Comisiei, nu se mai impune modificarea propusă în proiectul de lege la art. 84 alin. (3).

8. La **art. 94**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 94, punctul 1., litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) cererile referitoare la înregistrările în registrele de stare civilă, date de lege în competența instanțelor judecătorești;

La articolul 94, punctul 1., după litera j) se introduc trei noi litere, lit. j¹), j²) și j³), cu următorul cuprins:

„lit. j¹) cererile în materie de moștenire, indiferent de valoare;

lit. j²) cererile privind uzucapiunea, indiferent de valoare;

lit. j³) cererile în materia fondului funciar prevăzute în legi speciale;”

9. La **art. 95**, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 95, punctul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătoria, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului și în orice alte cazuri expres prevăzute de lege;”

10. La art. 96, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 96, punctul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel sau împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de tribunale, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului, precum și în orice alte cazuri expres prevăzute de lege;”

11. Nu a fost însușită propunerea de completare a art. 97 cu pct. 3¹, așa cum a fost formulată în proiectul de lege.

Comisia a reținut, în esență, că transpunerea deciziei Curții Constituționale nr. 321/2017 implica modificarea dispozițiilor legale cuprinse în Legea privind organizarea judiciară și în Legea privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. În condițiile în care în forma adoptată de Parlament a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară este prevăzută competența secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție și a completelor de 5 judecatori de a judeca, printr-un complet diferit, recursurile împotriva hotărârilor de respingere a cererilor de sesizare a Curții Constituționale, dispozițiile art. 97 pct. 1 acoperă situația juridică invocată, fără a fi necesară completarea propusă.

12. La art. 105, Comisia a formulat următoarea propunere:

Articolul 105 se abrogă.

Comisia a reținut că abrogarea s-ar impune ca urmare a propunerii de la art. 94, pct. 1, lit. j¹), cererile în materie de moștenire, indiferent de valoare, urmând a fi de competența judecătoriei.

13. La art. 120, Comisia a formulat următoarea propunere:

Articolul 120 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Cererile în materia insolvenței persoanei fizice, persoanei juridice sau concordatului preventiv sunt de competența exclusivă a tribunalului în a cărui circumscripție își are sediul debitorul.”

Comisia a apreciat că modificarea propusă la art. 120 impune și modificarea corespunzătoare a legii speciale, respectiv Legea nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice, sub aspectul competenței materiale a judecătoriei.

14. La art. 127, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 127, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Dacă un judecător are calitatea de reclamant, va sesiza una dintre instanțele judecătorești de același grad aflate în circumscripția oricăreia dintre curțile de apel învecinate cu curtea de apel în a cărei circumscripție se află instanța la care își desfășoară activitatea.

(2) În cazul în care cererea se introduce împotriva unui judecător, reclamantul poate sesiza una dintre instanțele judecătorești de același grad aflate în circumscripția oricăreia dintre curțile de apel învecinate cu curtea de apel în a cărei circumscripție se află instanța care ar fi fost competentă, potrivit legii.”

La articolul 127, după alin. (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător și în ipoteza în care o instanță de judecată are calitatea de reclamant sau de pârât, după caz.”

Propunerea este motivată de decizia din data de 26 aprilie 2018 a Curții Constituționale.

15. La art. 130 și art. 131, în principal. Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 130, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Necompetența materială și teritorială de ordine publică trebuie invocată de părți ori de către judecător la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe și pot pune concluzii.

(3) Necompetența de ordine privată poate fi invocată doar de către pârât prin întâmpinare sau, dacă întâmpinarea nu este obligatorie, cel mai târziu la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe și pot pune concluzii.”

La articolul 131, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) La primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe și pot pune concluzii, judecătorul este obligat, din oficiu, să verifice și să stabilească dacă instanța sesizată este competentă general, material și teritorial să judece pricina, consemnând în cuprinsul încheierii de ședință temeiurile de drept pentru care constată competența instanței sesizate. Încheierea are caracter interlocutoriu.”

În subsidiar, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 130, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Necompetența materială și teritorială de ordine publică trebuie invocată de părți ori de către judecător la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe, dacă judecata nu este împiedicată.

(3) Necompetența de ordine privată poate fi invocată doar de către pârât prin întâmpinare sau, dacă întâmpinarea nu este obligatorie, cel mai târziu la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe, dacă judecata nu este împiedicată.”

La articolul 131, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) La primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe, dacă judecata nu este împiedicată, judecătorul este obligat, din oficiu, să verifice și să stabilească dacă instanța sesizată este competentă general, material și teritorial să judece pricina, consemnând în cuprinsul încheierii de ședință temeiurile de drept pentru care constată competența instanței sesizate. Încheierea are caracter interlocutoriu.”

16. Nu a fost însușită propunerea de modificare a art. 142, așa cum a fost formulată în proiectul de lege.

Comisia a constatat că propunerea legislativă se referă doar la situația în care strămütarea se cere de la curtea de apel, dacă însăși curtea de apel este parte în proces sau dacă cererea de strämütare se întemeiază pe motivul de bănuială legitimă constând în calitatea de judecător la curtea de apel a uneia dintre părți, fără a avea în vedere cererile de strämütare de la instanțele din circumscripția curții de apel, nefiind astfel asigurată în mod complet transpunerea Deciziei Curții Constituționale nr. 558/2014. Și în reglementarea actuală, atunci când se solicită strämütarea de la

curtea de apel pe motiv de bănuială legitimă, competența de soluționare revine, oricum, Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În consecință, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 142, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Cererea de strămutare întemeiată pe motiv de bănuială legitimă este de competența curții de apel, dacă instanța de la care se cere strămutarea este o judecătorie sau un tribunal din circumscripția acesteia. Dacă strămutarea se cere de la curtea de apel, competența de soluționare revine Înaltei Curți de Casație și Justiție. În cazul cererilor de strămutare întemeiate pe motivul de bănuială legitimă vizând calitatea părții de judecător la o instanță din circumscripția curții de apel competente, precum și a celor vizând calitatea de parte a unei instanțe din circumscripția aceleiași curți, competența de soluționare revine Înaltei Curți de Casație și Justiție. Cererea de strămutare se depune la instanța competentă să o soluționeze, care va înștiința de îndată instanța de la care s-a cerut strămutarea despre formularea cererii de strămutare.”

17. Nu a fost însușită propunerea de modificare a art. 144, așa cum a fost formulată în proiectul de lege.

Comisia a apreciat că se impune menținerea reglementării în vigoare în care hotărârea asupra strămutării se dă fără motivare și este definitivă, fiind în concordanță cu jurisprudența Curții Constituționale (Deciziile nr. 46/2017 și nr. 99/2017).

Pe de altă parte, Comisia a propus modificarea articolului după cum urmează:

“(2) Încheierea asupra strămutării se dă fără motivare și este definitivă.”

18. La art. 147, Comisia a formulat următoarea propunere:

Articolul 147 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 147 - Delegarea instanței

„Când, din cauza unor împrejurări excepționale, instanța competentă este împiedicată un timp mai îndelungat să funcționeze, Secția pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii poate stabili, la cerere sau din oficiu, o altă instanță de același grad care să judece cauzele ce reveneau, potrivit legii, în competența acelei instanțe.”

19. La art. 154, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 154, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(4) În cazul în care comunicarea potrivit alin. (1) nu este posibilă, aceasta se va face prin poștă, cu scrisoare recomandată, cu confirmare de primire, în plic închis, la care se atașează dovada de primire/procesul-verbal și înștiințarea prevăzute la art. 163.”

La articolul 154, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(6) Comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură se poate face de greșa instanței și prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului, dacă partea a indicat instanței datele corespunzătoare în acest scop.”

20. La art. 165, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 165, punctul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3. în cazul citării sau comunicării altui act de procedură efectuate potrivit art. 154 alin. (6), procedura se socotește îndeplinită la data arătată pe copia imprimată a expedierii, certificată de greșierul care a făcut transmisiunea.”

21. La art. 201, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 201, alineatele (2), (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„ (2) *Întâmpinarea se comunică de îndată reclamantului, care poate depune răspuns la întâmpinare în termen de 10 zile de la comunicare. Pârâtul va lua cunoștință de răspunsul la întâmpinare de la dosarul cauzei.*

(3) *În termen de 3 zile de la data depunerii întâmpinării, judecătorul fixează prin rezoluție primul termen de judecată, care va fi de cel mult 60 de zile de la data rezoluției, dispunând citarea părților.*

(4) *În cazul în care pârâtul nu a depus întâmpinare în termenul prevăzut la alin. (1), la data expirării termenului respectiv, judecătorul fixează prin rezoluție primul termen de judecată, care va fi de cel mult 60 de zile de la data rezoluției, dispunând citarea părților.”*

22. La art. 213, Comisia a formulat următoarele propuneri:

Articolul 213 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 213 - Desfășurarea procesului fără prezența publicului

(1) *În cazurile în care cercetarea procesului sau dezbaterea fondului în ședință publică ar aduce atingere moralității, ordinii publice, intereselor minorilor, vieții private a părților ori intereselor justiției, după caz, instanța, la cerere sau din oficiu, poate dispune ca acestea să se desfășoare în întregime sau în parte fără prezența publicului.*

(2) *În cazurile prevăzute la alin. (1), au acces în camera de consiliu ori în sala de ședință părțile, reprezentanții lor, cei care îi asistă pe minori, apărătorii părților, martorii, experții, traducătorii, interpreții, precum și alte persoane cărora instanța, pentru motive temeinice, le admite să asiste la proces.”*

Comisia a apreciat că, în condițiile actuale, date fiind realitățile din instanțe în ceea ce privește infrastructura acestora și volumul de activitate, nu pot fi aplicate dispozițiile Codului de procedură civilă privind cercetarea procesului și, după caz, dezbaterea fondului în camera de consiliu. De asemenea, se impune și modificarea corelativă a art. 240, art. 244 și art. 261.

23. Nu a fost însușită propunerea legislativă referitoare la art. 214 alin. (2), fiind un aspect ce se impune a fi reglementat la nivelul Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, așa cum este și în prezent.

24. La art. 222, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 222, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) *Amânarea judecării pentru lipsă de apărare poate fi dispusă, la cererea părții interesate, o singură dată, pentru motive temeinice.”*

25. La art. 231, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 231, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) *Grefierul care participă la ședință este obligat să ia note în legătură cu desfășurarea procesului.”*

La articolul 231, alineatele (2) și (3) se abrogă.

La articolul 231, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) *Instanța va înregistra ședințele de judecată.”*

La articolul 231, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alin. (7), cu următorul cuprins:

„(7) În situația în care, din motive obiective, ședința de judecată nu a putut fi înregistrată, părțile și instanțele de control judiciar pot solicita o copie de pe notele grefierului.”

26. La **art. 240**, Comisia a formulat următoarea propunere:

Articolul 240 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 240 - Locul cercetării procesului

Cercetarea procesului se desfășoară în ședință publică, cu citarea părților, dacă legea nu prevede altfel. Dispozițiile art. 154 sunt aplicabile.”

27. La **art. 244**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 244, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Când judecătorul se socotește lămurit, declară cercetarea procesului încheiată și poate fixa un alt termen pentru dezbaterile fondului, din oficiu sau la cererea părților.

(2) În cazul în care s-a dispus dezbaterile fondului la un alt termen, judecătorul poate pune în vedere părților să redacteze note privind susținerile lor și să le depună la dosar cu cel puțin 5 zile înainte de termenul stabilit potrivit alin. (1), fără a aduce atingere dreptului acestora de a formula concluzii orale.”

La articolul 244, alineatele (3) și (4) se abrogă.

28. La **art. 261**, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 261, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Administrarea probelor se face în fața instanței de judecată sesizate, în ședință publică, dacă legea nu dispune altfel.”

29. Propunerea referitoare la **art. 395**, așa cum a fost formulată în proiectul de lege, nu a fost însușită.

Comisia a reținut că actuala reglementare are în vedere doar ipoteza în care încetează calitatea de judecător sau intervine suspendarea din funcție. Atât timp cât judecătorul este în funcție, chiar dacă își exercită activitatea într-o altă instanță, nu există niciun argument de natură juridică care să îl împiedice să se pronunțe, fiind respectat principiul continuității, cât și principiul celerității în soluționarea cauzelor.

30. Propunerea din proiectul de lege referitoare la **art. 398** nu a fost însușită.

31. La **art. 402**, Comisia a formulat următoarea propunere:

Articolul 402 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Hotărârea se va pronunța în ședință publică, la locul unde s-au desfășurat dezbaterile, de către președinte sau de către un judecător, membru al completului de judecată, care va citi minuta, indicând și calea de atac ce poate fi folosită împotriva hotărârii. Președintele poate stabili că pronunțarea hotărârii se va face prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.”

32. La **art. 413**, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 413, alineatul (1), după punctul 1 se introduce un nou punct, pct. 1¹, cu următorul cuprins:

„1¹. când, într-o cauză similară, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a fost sesizată cu o cerere de decizie preliminară;”

33. La **art. 426**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 426, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Hotărârea se redactează de judecătorul care a soluționat procesul. Când în compunerea completului de judecată intră și asistenți judiciari sau magistrați-asistenți, președintele îl va putea desemna pe unul dintre aceștia să redacteze hotărârea.”

La articolul 426, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Hotărârea se va redacta și se va semna în cel mult 45 de zile lucrătoare de la pronunțare. Opinia separată a judecătorului rămas în minoritate, precum și, când este cazul, opinia concurentă se redactează și se semnează în același termen.”

Propunerea referitoare la alin. (4) nu a fost însușită.

Comisia a constatat că, în expunerea de motive se arată că „pct. 9 și 11 reprezintă propuneri de modificare în raport de decizia CEDO din 07.03.2017 Cerovsek și Božicnik contra Sloveniei cu referire la deliberarea, redactarea și semnarea hotărârii judecătorești de către aceiași membri ai completului de judecată”.

Art. 426 reglementează redactarea și semnarea hotărârii, dar propunerile de modificare se referă exclusiv la semnarea hotărârii în situația în care vreunul dintre judecători sau dintre asistenții judiciari este împiedicat să o semneze.

Or, în hotărârea din 7 martie 2017 în *cauza Cerovšek și Božičnik împotriva Sloveniei* (cererile nr. 68939/12 și 68949/12), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție nu pe aspecte ce țin de semnarea hotărârii judecătorești, încălcarea derivând din faptul că motivarea hotărârii de condamnare s-a făcut de către judecători care nu au participat la proces și condamnarea reclamanților a fost confirmată în apel, fără o reexaminare directă a probelor.

În aceste condiții, proiectul de lege nu asigură în niciun fel o corelare a legislației interne cu jurisprudența CEDO invocată, repunerea cauzei pe rol fiind propusă în cazul în care vreunul dintre judecători sau dintre asistenții judiciari este împiedicat să semneze hotărârea, fără a rezolva situațiile în care judecătorul sau judecătorii care au participat la soluționare se află în imposibilitate de a redacta hotărârea.

Comisia a apreciat că propunerea formulată de Consiliu pentru art. 426 alin. (4) impune cu necesitate și corelarea dispozițiilor corespunzătoare a art. 16 alin. (3) din forma adoptată de Parlament a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

34. La **art. 444**, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 444, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Dacă prin hotărârea dată instanța a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale, se poate cere completarea hotărârii în același termen în care se poate declara, după caz, apel sau recurs împotriva acelei hotărâri, iar în cazul hotărârilor date în căile extraordinare de atac sau în fond după casarea cu reținere, în termen de 15 zile de la pronunțare. În cazul hotărârilor definitive pronunțate în apel sau în recurs, completarea acestora se poate cere în termen de 15 zile de la comunicare.”

35. La **art. 450**, Comisia a formulat următoarea propunere:

La articolul 450, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Cererea de suspendare se va judeca de către instanța de apel. Dispozițiile art. 719 alin. (6) sunt aplicabile în mod corespunzător.”

36. Comisia a apreciat că se impune eliminarea dispozițiilor referitoare la pregătirea dosarului de apel sau, după caz, de recurs de către instanța a cărei hotărâre se atacă.

În consecință, la **art. 471, art. 474 și art. 475** Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 471, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Președintele instanței sau persoana desemnată de acesta va înainta instanței de apel dosarul, împreună cu apelurile făcute, numai după împlinirea termenului de apel pentru toate părțile.

(4) Dacă s-au formulat atât apel, cât și cereri potrivit art. 442 - 444, dosarul nu va fi trimis instanței de apel decât după împlinirea termenului de apel privind hotărârile date asupra acestor din urmă cereri.”

La articolul 471, alineatele (5)-(8) se abrogă.

După articolul 471, se introduce un nou articolul, art. 471¹, cu următorul cuprins:

„Art. 471¹ – Pregătirea judecării apelului

(1) Președintele instanței de apel sau persoana desemnată de acesta, îndată ce primește dosarul, va lua măsuri în vederea repartizării aleatorii la un complet de judecată.

(2) În cazul în care cererea de apel nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, completul căruia i s-a repartizat dosarul va stabili lipsurile cererii de apel și îi va comunica, în scris, apelantului că are obligația de a completa sau modifica cererea. Completarea sau modificarea cererii se va face în termen de cel mult 10 zile de la data comunicării.

(3) După primirea dosarului sau, când este cazul, după regularizarea cererii de apel potrivit alin. (2), completul va dispune comunicarea cererii de apel, precum și a motivelor de apel intimatului, împreună cu copiile certificate de pe înscrisurile alăturate și care nu au fost înfățișate la prima instanță, punându-i-se în vedere obligația de a depune la dosar întâmpinare în termen de cel mult 15 zile de la data comunicării.

(4) Întâmpinarea depusă se comunică apelantului de îndată, punându-i-se în vedere posibilitatea de a depune la dosar răspunsul la întâmpinare în termen de cel mult 10 zile de la data comunicării. Intimatul va lua cunoștință de răspunsul la întâmpinare din dosarul cauzei.

(5) În termen de 3 zile de la data depunerii întâmpinării, judecătorul fixează prin rezoluție primul termen de judecată, care va fi de cel mult 60 de zile de la data rezoluției, dispunând citarea părților.

(7) În cazul în care intimatul nu a depus întâmpinare în termenul prevăzut la alin. (3), la data expirării termenului respectiv, judecătorul fixează prin rezoluție primul termen de judecată, care va fi de cel mult 60 de zile de la data rezoluției, dispunând citarea părților.

(8) Dispozițiile art. 201 alin. (5) și (6) se aplică în mod corespunzător.

(9) Apelurile principale, incidente și provocate făcute împotriva aceleiași hotărâri vor fi repartizate la același complet de judecată. Când apelurile au fost repartizate la complete diferite, ultimul complet investit va dispune pe cale administrativă trimiterea apelului la completul cel dintâi investit.”

Articolul 474 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 474 - Depunerea apelului incident și a celui provocat

(1) Apelul incident și apelul provocat se depun de către intimat odată cu întâmpinarea la apelul principal, fiind aplicabile prevederile art. 471¹ alin. (4).

(2) Apelul provocat se comunică și intimatului din acest apel, prevăzut la art. 473, acesta fiind dator să depună întâmpinare în termenul prevăzut la art. 471¹ alin. (4), care se aplică în mod corespunzător. Cel care a exercitat apelul provocat va lua cunoștință de întâmpinare de la dosarul cauzei.”

Articolul 475 se abrogă.

37. La **art. 483**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 483, alineatele (2), (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a) – j³), în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare. De asemenea, nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului”.

(3) Recursul urmărește să supună instanței competente examinarea, în condițiile legii, a conformității hotărârii atacate cu regulile de drept aplicabile.

(4) Recursul se soluționează de către instanța ierarhic superioară celei care a pronunțat hotărârea atacată.”

38. La **art. 484**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 484, alineatul (3) pct. 2 se abrogă.

La articolul 484, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) La judecata cererii de suspendare formulată în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție părțile trebuie să fie reprezentate de avocat sau, când este cazul, de consilierul juridic.”

Comisia a apreciat că abrogarea alin. (6) nu se mai impune dacă vor fi acceptate propunerile vizând obligativitatea asistenței juridice prin avocat în recursurile de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție.

39. Propunerile de la **art. 486 alin. (1) nu au fost însușite.**

La **art. 486**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 486, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) La cererea de recurs se vor atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii, precum și, dacă este cazul, procura, împuternicirea avocațială sau, delegația consilierului juridic.

(3) - Mențiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și c) - e), dovada achitării taxei judiciare de timbru, conform legii iar, în cazul recursului de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, împuternicirea avocațială sau, după caz, delegația consilierului juridic sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. Dispozițiile art. 82 alin. (1), art. 83 alin. (3) și ale art. 87 alin. (2) rămân aplicabile.”

40. La **art. 490**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 490, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Dispozițiile art. 471 și art. 471¹ se aplică în mod corespunzător. Termenul prevăzut la art. 471¹ alin. (3) se dublează în cazul recursului. În cazul recursului de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, întâmpinarea trebuie redactată și semnată de avocatul sau consilierul juridic al intimatului, iar răspunsul la întâmpinare de avocatul sau consilierul juridic al recurentului.”

41. La **art. 493, în principal**, Comisia a propus eliminarea dispozițiilor privind procedura de filtrare a recursurilor, în acord cu propunerea formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție, având în vedere că aceste dispoziții determină tergiversarea soluționării procesului și nu își mai regăsesc rațiunea față de deciziile Curții Constituționale.

În acest sens, Comisia a apreciat că se impune modificarea art. 484 alin. (3) pct. 2, art. 490¹ alin. (2) teza finală, art. 496 alin. (1), fiind făcute corelările corespunzătoare fiecărui articol. În această variantă, **art. 493 ar urma să fie abrogat.**

În subsidiar, dacă nu se va agreea eliminarea procedurii de filtrare a recursurilor, se propune modificarea art. 493, după cum urmează:

La articolul 493, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Când recursul este de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele instanței sau președintele de secție ori, după caz, persoana desemnată de aceștia, primind dosarul de la instanța a cărei hotărâre se atacă, va lua măsuri pentru stabilirea aleatorie a unui complet format din 3 judecători, care va decide asupra admisibilității în principiu a recursului. Dispozițiile art. 471¹ alin. (9) sunt aplicabile.”

La articolul 493, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul în care completul este în unanimitate de acord că recursul nu îndeplinește cerințele de formă, că motivele de casare invocate și dezvoltarea lor nu se încadrează în cele prevăzute la art. 488 ori că legea nu prevede calea de atac a recursului, amulează sau, după caz, respinge recursul printr-o decizie motivată, pronunțată fără citarea părților, care nu este supusă niciunei căi de atac. Decizia se comunică părților.”

La articolul 493, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alin. (8), cu următorul cuprins:

„(8) Procedura de filtrare a recursurilor nu este aplicabilă în materia contenciosului administrativ și fiscal, precum și în alte cazuri în care, potrivit legii, recursul este suspensiv de executare.”

42. La art. 496, în cazul în care se va renunța la procedura de filtrare a recursurilor. Comisia a propus și modificarea acestui articol după cum urmează:

„Art. 496 - Soluțiile pe care le poate pronunța instanța de recurs

(1) Instanța, verificând toate motivele invocate și judecând recursul, îl poate admite, îl poate respinge sau anula ori poate constata perimarea lui.”

43. La art. 497, Comisia a formulat următoarele propuneri:

Opinia majoritară a fost în sensul modificării art. 497, după cum urmează:

„Înalta Curte de Casație și Justiție, în caz de casare, trimite, o singură dată în cursul procesului, cauza spre o nouă judecată instanței de apel care a pronunțat hotărârea casată ori, atunci când este cazul și sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 480 alin. (3), primei instanțe, a cărei hotărâre este, de asemenea, casată. Atunci când interesele bunei administrări a justiției o cer, cauza va putea fi trimisă oricărei alte instanțe de același grad, cu excepția cazului casării pentru lipsă de competență, când cauza va fi trimisă instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent potrivit legii. În cazul în care casarea s-a făcut pentru că instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești sau când s-a încălcat autoritatea de lucru judecat, cererea se respinge ca inadmisibilă.”

Opinia minoritară a fost în sensul păstrării variantei în vigoare a textului de lege.

44. La art. 509, Comisia și-a însușit propunerea de modificare formulată în proiectul de lege.

45. La art. 517, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 517, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

46. La **art. 521**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 521, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Dezlegarea dată chestiunilor de drept este obligatorie de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar pentru instanța care a solicitat dezlegarea de la data pronunțării deciziei.”

47. La **art. 660**, Comisia și-a însușit propunerea de modificare formulată în proiectul de lege.

48. La **art. 666, în principal**, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 666, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Cererea de încuviințare a executării silite se soluționează în termen de maximum 7 zile de la înregistrarea acesteia la instanță, prin încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părților. Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 48 de ore.”

„(3) Încheierea de admitere a cererii de încuviințare a executării silite va cuprinde denumirea instanței și numărul dosarului, data ședinței de judecată, numele, prenumele și calitatea membrilor completului de judecată, precum și numele și prenumele greșierului, denumirea organului de executare și numărul dosarului de executare, numele și prenumele sau, după caz, denumirea creditorului și debitorului, arătarea titlului executoriu pe baza căruia se va face executarea, suma, atunci când aceasta este determinată sau determinabilă, cu toate accesoriile pentru care s-a încuviințat urmărirea, când s-a încuviințat urmărirea silită a bunurilor debitorului și modalitatea concretă de executare silită, atunci când s-a solicitat expres aceasta. În acest caz, încheierea ține loc și de minută, pronunțându-se și redactându-se la termenul fixat. Încheierea se comunică din oficiu, de îndată, executorului judecătoresc.”

La articolul 666, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Încheierea prin care se respinge sau se anulează cererea de încuviințare a executării silite cuprinde mențiunile prevăzute la art. 233 alin. (1). În acest caz, încheierea se comunică și creditorului și poate fi atacată numai cu apel exclusiv de către acesta, în termen de 15 zile de la comunicare. Hotărârea prin care se soluționează apelul se comunică, din oficiu, de îndată, și executorului judecătoresc.”

La articolul 666, alineatul (8) se abrogă.

Comisia a apreciat că modificarea propusă se impune din perspectiva accelerării procedurii de executare silită și din perspectiva drepturilor creditorului.

În subsidiar, au fost formulate următoarele propuneri:

La articolul 666, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea de încuviințare a executării silite se soluționează în termen de maximum 7 zile de la înregistrarea acesteia la instanță, prin încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părților. Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 48 de ore.”

La articolul 666, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Încheierea prin care instanța admite cererea de încuviințare a executării silite nu se motivează și se comunică din oficiu, de îndată, executorului judecătoresc. În încheierea de admitere se va arăta titlul executoriu pe baza căruia se va face executarea, suma, atunci când aceasta este

determinată sau determinabilă, cu toate accesoriile pentru care s-a încuviințat urmărirea, când s-a încuviințat urmărirea silită a bunurilor debitorului și modalitatea concretă de executare silită, atunci când s-a solicitat expres aceasta.”

La articolul 666, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Încheierea prin care se respinge cererea de încuviințare a executării silite se redactează în cel mult 7 zile de la pronunțare și se comunică din oficiu, de îndată, executorului judecătoresc, precum și creditorului.”

La articolul 666, alineatul (8) se abrogă.

49. La art. 713, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 713, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui alt titlu executoriu decât o hotărâre judecătorească, se pot invoca în contestația la executare și motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu, numai dacă legea nu prevede în legătură cu acel titlu executoriu o cale procesuală pentru desființarea lui, inclusiv o acțiune de drept comun.”

50. La art. 717, opinia majoritară a fost în sensul menținerii dispozițiilor legale în vigoare.

Opinia minoritară a fost în sensul eliminării prevederii referitoare la neaplicabilitatea dispozițiilor art. 200 în cazul contestațiilor la executare, apreciindu-se necesară regularizarea cererilor și în această situație, pentru a evita tergiversarea soluționării cauzei.

51. Comisia a propus ca, după articolul 789, să se introducă un nou articolul, art. 789¹, cu următorul cuprins:

„Art. 789¹ – Dispoziții speciale

În măsura în care se recurge la urmărirea simultană a tuturor conturilor bancare ale debitorului, executorul are obligația ca după îndeplinirea titlului executoriu și a cheltuielilor de executare să emită din oficiu adrese de ridicare a popriilor pentru bunurile, conturile bancare care au fost urmărite simultan și a căror executare nu mai este necesară.”

52. La art. 940, Comisia a formulat următoarele propuneri:

La articolul 940, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) La termenul de judecată, instanța poate să îl asculte pe cel a cărui punere sub interdicție judecătorească este cerută, punându-i și întrebări pentru a constata starea sa mintală. Dacă cel a cărui punere sub interdicție judecătorească este cerută nu este în stare să se înfățișeze în instanță, el va putea fi ascultat la locul unde se găsește.”

53. În ceea ce privește celelalte propuneri și observații formulate de instanțe și parchete referitoare la Codul de procedură civilă, precum și la alte acte normative, acestea nu au fost însușite de Comisie.

III. Comisia a decis transmiterea tabelului cu propunerile și observațiile formulate către Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției.

**Coordonator,
Judecător Mariana Ghena, membru CSM**